

Jennifer
EGAN

Manhattan
Beach

JENNIFER EGAN:

Aika suuri hämäys (2010, suom. 2012)

Sydäntorni (2006, suom. 2013)

Manhattan Beach (2017, suom. 2018)

JENNIFER EGAN

Manhattan Beach

Suomentanut

HELENE BÜTZOW

KUSTANNUSOSAKEYHTIÖ

tammi

75 VUOTTA

HELSINKI

Englanninkielinen alkuteos *Manhattan Beach* ilmestyi 2017.
Copyright © 2017 by Jennifer Egan
Suomenkielinen laitos © Kustannusosakeyhtiö Tammi, 2018
Painettu EU:ssa
ISBN 978-952-04-0082-8

*Christina, Matthew ja Alexandra Eganille
sekä Robert Eganille –
meidän Bob-sedällemme*

*”Aivan – kuten kaikki tietävät, pohdiskelu ja
vesi liittyvät ikuisesti yhteen.”*

HERMAN MELVILLE: VALKOINEN VALAS
(SUOM. ANTERO TIUSANEN)

Ensimmäinen osa

Ranta

Ensimmäinen luku

He olivat päässeet herra Stylesin talolle asti, ennen kuin Anna tajusi että isä oli hermostunut. Ensin Anna oli keskittynyt ajomatkaan, kun he olivat ajaneet Ocean Parkwayta ikään kuin olisivat matkalla Coney Islandille, vaikka joulusta oli neljä päivää eikä rannalle olisi voinut mennä tässä kylmyydessä. Sitten hänen huomionsa oli vienyt itse talo: kolmekerroksinen kullanvärinen tiilipalatsi, ikkunoita joka puolella, vihreä-keltaraidallisten markiisien kova pauke. Talo oli viimeinen rakennus kadulla, joka päättyi merenrantaan.

Isä ohjasi Duesenbergin Model J-mallin -autonsa jalkakäytävän viereen ja sammutti moottorin. ”Kulta”, hän sanoi. ”Älä tiiraa Stylesin taloa silmät viiruina.”

”En tietenkään tiiraa.”

”Tiiraat parasta aikaa.”

”Enkä”, minä sanoin. ”Siristän vain silmiä.”

”Se on tiiraamista”, isä sanoi. ”Määrittelit sen juuri itse.”

”Olen eri mieltä.”

Isä kääntyi nopeasti kohti. ”Tiiraaminen loppuu nyt.”

Silloin Anna ymmärsi. Hän kuuli isän kuivan nielaisun, ja

mahassa ulvahti pelko. Hän ei ollut tottunut näkemään isää hermostuneena. Hajamielisenä kyllä. Ja tietysti ajatuksiinsa vajonneena.

”Miksi herra Styles ei pidä tiiraamisesta?”

”Kukaan ei pidä.”

”Et ole ikinä ennen sanonut niin.”

”Haluatko mennä kotiin?”

”Ei kiitos.”

”Voin viedä sinut kotiin.”

”Jos tiiraan, niinkö?”

”Jos aiheutat minulle päänsärkyä, ja se tekee jo tuloaan.”

”Jos viet minut kotiin”, Anna sanoi, ”myöhästyt tosi paljon.”

Hän pelkäsi että isä voisi läimäyttää häntä. Isä oli tehnyt sen kerran ennenkin, silloin kun Anna oli lasketellut satamassa kuulemansa kirouslitanian, ja isän käsi oli tullut ja sivaltanut poskea näkymättömänä ruoskana. Anna tunsu sen lyönnin kuumotuksen vieläkin ja, outoa kyllä, se teki hänet entistä uhmakkaammaksi.

Isä hieroi otsaansa ja kääntyi taas Annaan päin. Hermostuminen oli tiessään; Anna oli parantanut sen.

”Anna”, isä sanoi. ”Tiedät, mitä toivon sinun tekevän.”

”Totta kai.”

”Ole oma viehättävä itsesi Stylesin lasten seurassa sen aikaa, kun minä puhun Stylesin kanssa.”

”Tiesin sen jo.”

”Niinpä tietysti.”

Anna nousi Model J:stä silmät suurina ja auringosta vetistävinä. Auto oli ollut pörssiromahdukseen asti heidän. Nyt se kuului liitolle, ja isä sai lainata sitä liiton asioiden hoitamista varten. Anna lähti mielellään isän mukaan

silloin kun ei ollut koulussa – kilparadoille, seurakunnan aamiaistilaisuuksiin ja kirkon tapahtumiin, toimistorakennuksiin joissa menttiin hissillä yläkerroksiin, joskus jopa ravintolaan. Mutta he eivät olleet koskaan ennen käyneet tällaisessa yksityiskodissa.

Oven tuli avaamaan rouva Styles, jolla oli filmitähden muotoillut kulmakarvat ja leveä, kiiltävänpunaiseksi maalattu suu. Anna oli tottunut pitämään äitiä kaikkia muita tapaamiaan naisia kauniimpana, ja rouva Stylesin silminnähtävä eleganssi teki häneen suuren vaikutuksen.

”Toivoin tapaavani rouva Kerriganin”, rouva Styles sanoi käheällä äänellä pidellen Annan isän kättä omiensa välissä. Isä vastasi siihen, että hänen nuorempi tyttärensä oli tullut aamulla sairaaksi, ja vaimon oli pitänyt jäädä kotiin hoitamaan tätä.

Herra Stylesiä ei näkynyt.

Anna otti kohteliaasti mutta (niin hän toivoi) ilman havaittavaa jännitystä lasillisen sitruunalimonadia, jonka vaaleansiniseen univormuun pukeutunut musta palvelija toi hopeatarjottimella. Eteisaulan puulattia oli niin kiiltävä, että Anna näki siinä äidin ompeleman punaisen mekkonsa heijastuksen. Meri kimalteli valjussa talviauringossa viereisen salin ikkunoiden takana.

Stylesien tytär, Tabatha, oli vasta kahdeksan – kolme vuotta nuorempi kuin Anna. Siitä huolimatta Anna antoi pikku tytön taluttaa hänet kädestä alakerran ”lastenhuoneeseen”, vain leikkimiseen tarkoitettuun tilaan jossa oli järkyttävä määrä leikkikaluja. Jo yhdellä vilkaisulla näki Flossie Flirt -nuken, monta isoa teddykarhua ja keinuhevosen. Ja lastenhuoneessa oli ”lastenhoitaja”, pisamainen, käheä-ääninen nainen jonka villalենinki kiristyi muhkean

poven peitoksi niin että se oli kuin liian täysi kirjahylly. Leveät kasvot ja silmien hilpeä tuike saivat Annan arvelemaan, että nainen oli irlantilainen, ja hän pelkäsi naisen näkevän hänen lävitseen. Parempi pysyä loitolla.

Kaksi pientä poikaa – kaksoset tai ainakin aivan toistensa näköiset – yrittivät koota sähköjunarataa. Hoitaja ei kallistanut korvaansa poikien avunpyynnöille, ja Anna kumartui kiskonpätkien viereen ja tarjoutui auttamaan, osittain siksi että halusi vältellä lastenhoitajaa. Hän tunsu aina mekaanisten osien logiikan sormenpäissään; se oli hänelle niin helppoa, etteivät muut ihmiset tuntuneet hänen mielestään yrittävän tosissaan. Kaikki vain *katsoivat*, vaikka se oli kapineiden kokoamisessa yhtä hyödytöntä kuin kuvan tutkiminen sitä koskettamalla. Anna pani paikalleen osan, joka oli tuottanut pojille vaikeuksia, ja otti hiljattain avatusta laatikosta jatkopaloja. Juna oli Lionel-merkkinen, ja kiskojen laadukkuuden tiesi siitä, miten tarkasti pätkät sopivat toisiinsa. Työskennellessään Anna vilkaisi välillä Flossie Flirt -nukkeja joka oli sullottu hyllyn päähän. Kaksi vuotta sitten hän oli halunnut sellaista niin kiihkeästi, että osa hänen epätoivostaan tuntui jääneen hänen sisälleen. Oli outoa ja kipeää kokea tuo vanha kaipaus juuri nyt, tässä paikassa.

Tabatha tuuditteli joululahjanukkeaan, Shirley Templeä jolla oli kettuturkki. Hän katsoi lumoutuneena, kuinka Anna kokosi veljien junarataa. ”Missä sinä asut?” Tabatha kysyi.

”Vähän matkan päässä.”

”Rannallako?”

”Aika lähellä sitä.”

”Voinko tulla käymään teillä?”

”Totta kai”, Anna sanoi jatkaen rataa sitä mukaa, kun pojat ojensivat hänelle osia. Kahdeksikko oli jo melkein valmis.

”Onko sinulla veljiä?” Tabatha kysyi.

”Yksi sisko”, Anna sanoi. ”Hän on kahdeksan niin kuin sinä, mutta hän on ilkeä. Siksi että on niin sievä.”

Tabatha näytti pelästyneeltä. ”Kuinka sievä?”

”Hirveän sievä”, Anna sanoi tuimasti ja jatkoi: ”Hän on ihan samannäköinen kuin meidän äiti, joka tanssi Folliesissa.” Hetken kuluttua hän tajusi tehneensä virheen kehuskellessaan. *Älä ikinä paljasta ainoatakaan asiaa jos ei ole pakko.* Hän kuuli isän äänen korvissaan.

Lounas syötiin lastenhuoneessa ja sen tarjoili sama palvelustyttö. He istuivat pienillä tuoleilla kuin aikuiset, kankaiset lautasliinat sylissä. Anna vilkaisi monta kertaa Flossie Flirttiä ja yritti keksiä tekosyy, jonka varjolla voisi ottaa nukan syliinsä paljastamatta silti kiinnostustaan. Hän halusi vain tietää tietää miltä tuntui pidellä sitä, se riittäisi.

Palkinnoksi hyvästä käytöksestä lastenhoitaja antoi heidän pukeutua lounaan jälkeen ulkovaatteisiin ja juosta takaovesta polulle, joka johti Stylesin talon taitse yksityiselle rannalle. Uimaranta oli kuin pitkä, lumen kuorruttama kaari. Anna oli käynyt talvella satamassa mutta ei uimarannalla. Pikkuruiset aallot kohahtelivat jääpeitteen alla, ja jää ritisi kun Anna tallasi sitä. Lokit kirkuivat hurjassa tuulessa, niiden vatsapuoli oli hohtavan valkoinen. Kaksoset olivat ottaneet mukaansa Buck Rogers -sädepyssyt, mutta tuuli muutti heidän tulituksensa ja kuolinkouristuksensa pantomiimiksi.

Anna katsoi merta. Hänellä oli vesirajassa aivan erityinen tunne: jännittävä yhdistelmä viehtymystä ja pelkoa. Mitä

tulisi esiin, jos vesimassat yhtäkkiä katoaisivat? Maisema täynnä kadonnutta tavaraa: uponneita laivoja, kätkettyjä aarteita, kultaa, jalokiviä ja se amulettirannekoru, joka oli pudonnut hänen kädestään sadevesiviemäriin. *Kuolleiden ruumiita*, isä oli aina lisännyt nauraen. Hänelle meri oli joutomaata.

Anna katsoi Tabbya (se oli tytön lempinimi), joka tärisi hänen vieressään, ja hänen teki mieli kertoa miltä hänestä tuntui. Sen sijaan hän sanoi niin kuin isä aina aution horisontin nähdessään: ”Ei näy laivoja.”

Pikkupojat retuuttivat sädepyssyjään hietikon yli aaltoja kohti, ja lastenhoitaja puuskutti perässä. ”Phillip, John-Martin, te pysytte kaukana vedestä”, hoitaja raakkui hätäkähdyttävän kovalla äänellä. ”Tuliko selväksi?” Hän katsahti tuimasti Annaan, joka oli johdattanut joukon vesirajaan, ja patisti kaksoiset kääntymään takaisin.

”Sinulta kastuu kengät”, Tabby sanoi hampaat kalisten.

”Pitäisikö ottaa kengät pois?” Anna kysyi. ”Niin että kylmyyden tuntisi kunnolla.”

”En minä halua tuntea sitä!”

”Mutta minä haluan.”

Tabby katsoi, kuinka Anna avasi mustien patenttinaikaisten kenkien remmit – kengät olivat hänen ja alakerran Zara Kleinin yhteiset. Anna riisui villaiset sukkansa ja laski valkoiset, luisevat, hänen ikäiselleen isot jalkansa jäiseen veteen. Kummastakin jalasta sävähti sydämeen tuskallinen aistimus, ja siihen kuuluva kivun leimahdus tuntui yllättävän hyvältä.

”Millaista se on?” Tabby kiljui.

”Kylmää”, Anna sanoi. ”Kauhean kylmää.” Hän joutui pinnistelemaan, jotta ei olisi kavahtanut havaittavasti, ja

pelko voimisti outoa jännitystä. Vilkaistessaan taloon päin hän näki kahden tummaan ulsteriin pukeutuneen miehen kulkevan polkua hietikon takana. Kumpikin piti tuulessa hatustaan kiinni, he olivat kuin mykkäfilmin näyttelijöitä. ”Onko tuolla sinun isäsi ja meidän isä?”

”Isä haluaa aina puhua liikeasioista ulkona”, Tabby vastasi. ”*Kaukana uteliaista korvista.*”

Anna suhtautui Tabathan hyvántahtoisen sääliävästi, koska tämä joutui pysymään kaukana isänsä liikeasioista, kun taas Anna sai kuunnella niitä mielin määrin. Hän kuuli harvoin mitään kiinnostavaa. Isän tehtävä oli toimittaa tervehdyksiä tai toivotuksia liiton ja ystäviksi laskettujen miesten välillä. Tervehdyksiin kuului kirjekuori, joskus paketti, ja isä antoi tai vastaanotti sen ohimennen – koko tilanne olisi jäänyt huomaamatta jos ei olisi osannut katsoa. Isä oli vuosien mittaan puhunut Annalle tietämättään yhtä ja toista, ja Anna oli kuunnellut tietämättä mitä kuuli.

Hän oli yllättynyt siitä, kuinka tuttavallisesti ja eloisasti isä kuului puhuvan herra Stylesille. Ilmeisesti he olivat ystäviä. Kaiken sen jälkeen.

Miehet kääntyivät ja tulivat hietikon poikki Annaa ja Tabbya kohti. Anna astui nopeasti pois vedestä, mutta kengät olivat jääneet niin kauas ettei hän ehtinyt panna niitä jalkaan. Herra Styles oli vantterra, vaikuttava mies jonka briljantiinilla kammattu tukka näkyi hatun lierin alta. ”No niin, tässäkö on tyttäresi?” hän kysyi. ”Uhmaa arktista kylmyyttä jopa ilman sukia.”

Anna vaistosi, että isä oli tyytymätön. ”Niin näyttää tekevän”, isä sanoi. ”Anna, sano päivää herra Stylesille.”

”Hauska tutustua”, Anna sanoi ja puristi herra Stylesin kättä lujasti, niin kuin isä oli opettanut, varoi siristelemästä

katsoessaan tätä silmiin. Herra Styles näytti nuoremmalta kuin isä, kasvoissa ei ollut varjoja eikä uurteita. Anna vaistosi hänessä valppautta, hurisevaa kireyttä joka tuntui hulmahtelevan ulsterinkin läpi. Hän tuntui odottavan jotakin, mihin voisi reagoida tai mistä voisi saada hupia. Tällä hetkellä se jokin oli Anna.

Herra Styles kyykistyi hiekalla Anna viereen ja katsoi häntä suoraan silmiin. ”Miksi olet paljain jaloin?” hän kysyi. ”Eikö sinua palele vai haluatko vain leveillä?”

Anna ei osannut vastata. Stylesin kumpikaan arvaus ei osunut oikeaan; pikemminkin Anna halusi herättää Tabbyssä kunnioitusta ja epävarmuutta. Mutta sitä hän ei osannut pukea sanoiksi. ”Miksi leveilisin?” hän sanoi. ”Olen melkein kaksitoista.”

”No, miltä tuo tuntuu?” Herra Stylesin hengitys tuoksui tuulessakin viinalta ja piparmintulta. Anna tajusi, ettei isä voinut kuulla heidän puheitaan.

”Se sattuu vain aluksi”, hän sanoi. ”Sen jälkeen ei tunne mitään.”

Herra Styles hymyili, kuin Annan vastaus olisi ollut pallo jonka nappaaminen toi hänelle fyysistä iloa. ”Hyvä elämänasenne”, hän sanoi ja ojentautui koko huomattavaan pituuteensa. ”Vahva tyttö”, hän sanoi Annan isälle.

”Niin on.” Isä vältteli Annan katsetta.

Herra Styles pyyhkäisi hiekkaa housuistaan ja kääntyi lähteäkseen. Tilanne oli ohi ja hän suuntautui jo seuraavaan. ”He ovat vahvempia kuin me”, Anna kuuli herra Stylesin sanovan isälle. ”Meidän onnemme, että he eivät tiedä sitä.” Anna ajatteli, että herra Styles saattaisi vielä kääntyä katsomaan häneen, mutta tämä tuntui jo unohtaneen koko asian.

Dexter Styles tarpoi takaisin polulle ja tunsi hiekan työntyvän Oxford-kenkiinsä. Ja toden totta, kovuus jonka hän oli vaistonnut piilevänä Ed Kerriganissa, näytti puhjenneen täyteen kukkaansa tämän tummasilmäisessä tyttäressä. Se todisti oikeaksi hänen vanhan uskomuksensa: lapsissa näki miehen todellisen luonteen. Sen takia Dexter ei juuri koskaan tehnyt bisnestä kenenkään kanssa ennen kuin oli tavannut tämän perheen. Hän toivoi, että hänen Tabbynsa olisi ollut paljasjaloin.

Kerriganin auto oli vuoden 1928 niaganransininen Duesenberg Model J, ja se kuvasti sekä hyvää makua että valoisia näkymiä ennen romahdusta. Kerriganilla oli erinomainen räätäli. Silti miehessä oli jotakin hämää, jotakin mikä oli ristiriidassa auton, vaatetuksen ja jopa hänen suorasukaisen, nokkelan keskustelutyylinsä kanssa. Jokin varjo, jokin murhe. Mutta toisaalta, kenelläpä ei sellaista ollut? Yksi tai useampiakin.

Polulle tultaessa Dexter totesi päättäneensä, että palkkasi Kerriganin sillä edellytyksellä, että ehdoista päästäisiin sopimukseen.

”Kuulkaa, onko teillä aikaa lähteä tapaamaan erästä vanhaa ystävääni?” hän kysyi.

”Ilman muuta”, Kerrigan sanoi.

”Eikö vaimonne odota teitä?”

”Ei ennen illallista.”

”Entä tyttö? Huolestuuko hän?”

Kerrigan nauroi. ”Annako? Hän on tässä se, joka aiheuttaa huolta minulle.”

Anna oli odottanut, että isä komentaisi hänet hetkellä millä hyvänsä pois rannasta, mutta lopulta lastenhoitaja

tuli närkästyneesti puuskuttaen käskemään heidät kylmästä sisälle. Valo oli muuttunut, ja lastenhuone tuntui synkältä ja pimeältä. Sitä lämmitettiin kamiinalla. He söivät pähkinäpikkuleipiä ja katsoivat, miten sähköjuna huristi pitkin Annan rakentamaa kahdeksikon muotoista rataa, ja veturin pikkuruisesta piipusta pöllähteli oikeaa höyryä. Anna ei ollut koskaan nähnyt sellaista leikkikalua eikä osannut edes kuvitella, paljonko se maksoi. Hän oli kyllästynyt koko tähän seikkailuun. Se oli kestänyt paljon kauemmin kuin heidän tavalliset visiittinsä, ja roolin esittäminen muille lapsille oli jo käynyt voimille. Tuntui, että isä oli kadonnut näköpiiristä jo tunteja sitten. Lopulta pojat jättivät junan kulkemaan ja menivät katsomaan kuvakirjoja. Hoitaja oli torkahtanut keinutuoliin. Tabby lojui palmikoidulla matolla pitäen uutta kaleidoskooppiaan lamppua kohti.

Anna kysyi muina miehinä: ”Saanko ottaa Flossie Flirtin syliin?”

Tabby äännähti myöntävästi, ja Anna otti nukken varovaisesti hyllyltä. Flossie Flirt -nukkeja oli neljää kokoa, ja tämä oli toiseksi pienin – ei vastasyntynyt vaan vähän isompi vauva, jolla oli häikäisevänsiniset silmät. Anna käänsi nukken kyljelleen. Ja toden totta, kävi juuri niin kuin lehtimainoksissa oli luvattu: siniset silmäterät liukuivat nukken silmäkulmiin kuin Annaa seuraten. Mielessä ailahti ilo, joka melkein sai hänet nauramaan. Nukken suu oli ympyräinen. Ylähuulen alta pilkotti kaksi maalattua, valkoista hammasta.

Tabby ponnahti jaloilleen, aivan kuin Annan ilo olisi ollut tarttuvaa. ”Saat sen”, Tabby huudahti. ”En enää leiki sillä.”

Anna sulatteli tarjoustaan. Jouluna kaksi vuotta sitten hän oli halunnut Flossie Flirtiä koko sydämestään, mutta ei ollut uskaltanut pyytää – tulot olivat ehtyneet, eikä heillä

ollut yhtään rahaa. Hän oli halunnut nukkea äärimmäisen fyysisesti, ja sama kaipuu sävähti nyt hänen lävitseen, mutta hän tiesi yksiselitteisen selvästi että hänen pitäisi kieltäytyä.

”Ei kiitos”, Anna sanoi viimein. ”Minulla on kotona samanlainen mutta isompi. Halusin vain tietää, millainen tämä pienempi on.” Hän keräsi kaiken tahdonvoimansa ja pakottautui panemaan Flossie Flirtin takaisin hyllylle, mutta jätti kätensä toisen kumimaisen jalan päälle, kunnes tunsu lastenhoitajan katseen. Hän kääntyi välinpitämätöntä teeskennellen.

Liian myöhäistä. Lastenhoitaja oli nähnyt ja tajunnut. Kun Tabbyn äiti kutsui tyttöä, ja tämä lähti huoneesta, hoitaja otti Flossie Flirtin ja melkein heitti sen Annalle: ”Lapsikulta, ota se”, hän supatti kiihkeästi. ”Ei hän piittaa – hänellä on enemmän leikkikaluja kuin ehtii käyttää. Niin kuin noilla kaikilla.”

Anna oli kahden vaiheilla, puolittain uskoi että voisi jollakin keinolla pitää nukan niin, ettei kukaan saisi tietää. Mutta pelkkä ajatus isän reaktiosta ratkaisi vastauksen. ”Ei kiitos”, Anna sanoi kylmästi. ”Olen muutenkin liian iso leikkimään nukeilla.” Hän lähti taakseen katsomatta leikkihuoneesta. Mutta hoitajan myötätunto oli vienyt häneltä voimat, ja hän nousi portaita polvet vapisten.

Kun hän näki isän eteishallissa, hänen teki kovasti mieli juosta isän luo ja kietoa kätensä tämän jalkojen ympärille niin kuin joskus ennen, ja hän pystyi vain vaivoin hillitsemään itsensä. Isällä oli ulsteri päällä. Rouva Styles oli tullut hyvästelemään. ”Seuraavalla kerralla sinun täytyy ottaa sisaresi mukaan”, hän sanoi Annalle, ja kun hän suukotti tätä poskelle, hänestä lehahti myskin tuoksu. Anna lupasi.

Ulkona Model J hohti himmeästi myöhäisen iltapäivän auringossa. Auto oli ollut heidän omistuksessaan hohtavampi; liiton pojat eivät kiillottaneet sitä yhtä ahkerasti.

Kun he lähtivät Stylesin talolta, Anna yritti keksiä sopivan nokkelan huomautuksen joka saisi isän leppymään – lausahduksen jollaisia hän oli laukonut pienenä spontaanisti ja joiden hauskuuden hän oli ymmärtänyt vasta, kun isä nauroi niille. Viime aikoina Anna oli monesti huomannut, että yritti ikään kuin palata ajassa taaksepäin, aivan kuin jokin tuoreus tai viattomuus olisi jo taaksejäänyttä elämää.

”Ilmeisesti herra Styles ei harrastanut osakekauppaa”, Anna sanoi lopulta.

Isä nauraa hekotteli ja halasi häntä. ”Herra Styles ei tarvitse osakkeita. Hän omistaa yökerhoja. Ja muutakin.”

”Onko hän liiton miehiä?”

”Ei suinkaan. Hänellä ei ole mitään tekemistä liiton kanssa.”

Se oli yllätys. Yleisesti ottaen liiton miehet käyttivät hattua ja satamatyöläiset lippalakkia. Jotkut, esimerkiksi isä, saattoivat pitää kumpaa vain, päivästä riippuen. Kun isä oli pukeutunut hienosti, niin kuin nyt, Anna ei osannut kuvitella häntä satamajätkän haka kädessä. Äiti säästi ompelutöistä eksoottisia sulkia ja pani ne isän hattuihin koristeeksi. Hän muodisti isän pukuja uusien mallien mukaisiksi, isän kaidalle vartalolle sopiviksi – isä oli laihtunut rahantulon loputtua ja urheili vähemmän.

Isä ohjasi yhdellä kädellä, tupakka rattikäden sormien välissä, toinen käsi Annan ympärillä. Anna painautui häntä vasten. He kaksi olivat kuten asiaan kuului liikkeellä yhdessä, ja Anna ajelehti uneliaan tyytyväisyyden mainingeilla. Autossa tuntui tupakansavun seassa jokin

uusi tuoksu, savimainen tuttu haju, jota Anna ei osannut yhdistää mihinkään.

”Miksi olit paljasjaloin, kulta pieni?” isä kysyi, niin kuin Anna oli osannut odottaakin.

”Halusin kokeilla vettä.”

”Semmoinen on pikkutyttöjen hommaa.”

”Tabatha on kahdeksan eikä kokeillut.”

”Hän on järkevämpi.”

”Herra Stylesin mielestä se oli hauskaa.”

”Et sinä tiedä herra Stylesin ajatuksia.”

”Tiedänpäs. Hän puhui kanssani, kun sinä et kuullut.”

”Huomasin sen”, isä sanoi vilkaisten Annaa. ”Mitä hän sanoi?”

Anna muisti hiekkarannan, kylmyyden, kivun jaloissa ja vieressä seisseen uteliaan miehen – ja se kaikki sekoittui kiihkeään haluun saada Flossie Flirt. ”Hän sanoi minua vahvaksi”, Anna vastasi tukahtuneesti, pala kurkussa. Silmissä hämärsi.

”Vahvahan sinä oletkin, muruseni”, isä sanoi suukottaen hänen päälakeaan. ”Sen näkee jokainen.”

Liikennevaloissa isä kopautti Raleigh-askista uuden savukkeen. Anna katsoi askiin, mutta hän oli jo ottanut siitä kupongin. Hän toivoi, että isä polttaisi enemmän; hänellä oli jo seitsemänkymmentäkaksi kuponkia, mutta kaikkiin houkutteleviin tavaroihin tarvittiin ainakin satakaksikymmentäviisi. Kahdeksallasadalla kupongilla saattoi saada kuuden hengen hopeoidun astiaston erikoisvalmisteisessa laatikossa, ja seitsemälläsadalla sai automaattisen leivänpaahtimen. Mutta sellaiset kuponkimäärät tuntuivat tavoittamattomilta. B&W:n palkintoluettelossa oli niukasti leikkikaluja: kahdellasadallaviidelläkymmenellä kupongilla

olisi voinut saada Franck Buck -pandan tai Betsy Wetsy -nuken kaikkine varusteineen, mutta niitä Anna ei arvostanut. Häntä kiinnosti tikkataulu ”isoille lapsille ja aikuisille”, mutta hän ei osannut kuvitella, miten teräviä tikkoja voisi heittää heidän pienessä asunnossaan. Entä jos tikka osuisi Lydiaan?

Prospect Parkin leireistä nousi savua. He olivat jo melkein kotona. ”Olin aivan unohtaa”, isä sanoi. ”Katsopa, mitä minulla on.” Isä otti ulsterin sisätaskusta paperipussin ja antoi sen Annalle. Siinä oli kirkkaanpunaisia tomaatteja, ja juuri niiden kirpeän, multamaisen tuoksun Anna oli tuntenut.

”Miten ihmeessä”, Anna kysyi, ”keskellä talvea?”

”Herra Stylesin ystävä kasvattaa niitä pienessä lasisessa talossa. Hän näytti sen minulle. Nyt yllätetään äiti, eikö niin?”

”Kävitkö sinä muualla? Sillä aikaa kun minä olin Styleseillä?” Anna oli loukkaantunut ja yllätynyt. Hän oli kulkenut isän mukana asioilla monta vuotta, eikä isä ollut jättänyt häntä kertaakaan minnekään. Isä oli aina pysynyt näköpiirissä.

”Vain ihan nopeasti, muru. Et edes ehtinyt kaivata minua.”

”Kuinka kaukana?”

”En kaukana.”

”Kaipasin minä.” Annasta alkoi vaikuttaa siltä, että hän oli tiennyt isän lähdestä, oli tuntenut hänen poissaolostaan aiheutuneen tyhjyyden.

”Katin kontit”, isä sanoi ja suukotti häntä taas. ”Sinähän pidit hauskaa.”

JENNIFER EGAN (s. 1962) on palkittu ja ylistetty amerikkalaiskirjailija, jonka romaani *Aika suuri hämäys* voitti mm. Pulitzer-palkinnon. *Manhattan Beach* on ollut arvostelu- ja myyntimenestys ja saanut Yhdysvaltain kirjastolaitoksen Carnegie Medalin. Se on Eganin kolmas suomennettu romaani. Egan asuu Brooklynissä miehensä ja kahden poikansa kanssa.

Manhattan Beach on kiehtova kertomus poikkeuksellisesta naisesta, joka luo oman kohtalonsa gangstereiden, merimiesten, sukeltajien ja pintaliitäjien New Yorkissa, jota lama ja toinen maailmansota varjostavat.

”Tämä laaja, kunnianhimoinen romaani osoittaa Eganin olevan kovassa vedossa. Anna on täydellinen feministinen sankari, joka sisukkuudellaan ja sitkeydellään voittaa lukijat puolelleen.”

LIBRARY JOURNAL

”Näköjään ei ole mitään, mitä Egan ei osaisi tehdä.”

THE NEW YORK TIMES BOOK REVIEW

Päällys: Jussi Kaakinen

